

Collectierapport St. Elisabeth van Thüringenfonds 2022

Verslag activiteiten 2022

Inventarisatie en taxatie

- De collectie is in 2022 ongewijzigd gebleven.
- Er is een start gemaakt met een inventarisatie van de gehele collectie met het oog op het beheer hiervan in de toekomst. Daarbij wordt gekeken naar de staat en verblijfplaats

Nieuwe aanwinsten

Er zijn in 2022 geen voorwerpen of kunstwerken toegevoegd aan de collectie.

Restauratie

- Toogkast Elisabeth van Thüringenfonds
Een 17^e eeuwse beschilderde kast is in 2022 door restauratiebedrijf Boijink & Visser constructief gerestaureerd met zoveel mogelijk behoud van oude elementen. De kast is als 'kast' daarmee weer bruikbaar gemaakt. Bijzonder van deze kast zijn de 3 kronen van Elisabeth van Thüringen die op de voorzijde staan geschilderd. In 2023 volgt een eventuele visuele restauratie met behoud van de patina en historische sfeer van de kast. De kast is bedoeld als historisch pronkstuk voor het Spaarne Gasthuis en dient als zodanig ook een plaats in het huis te krijgen.

Bruiklenen

- Bruikleenovereenkomsten zijn ongewijzigd voortgezet.
- Er zijn geen tijdelijke bruiklenen geweest in 2022.

Verzekering collectie

Voortzetting van de verzekering bij AON in overleg met de juridische afdeling van het Spaarne Gasthuis.

Wateroverlast

Begin november 2022 heeft een gesprongen waterleiding in de kelders van Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid schade aangericht in het depot van de Stichting ter plekke. De schade is beperkt gebleven doordat de meeste voorwerpen in stellingen waren opgeslagen. Het water liep over de vloer. Enkele kartonnen verhuisdozen met papieren inhoud (met name plakboeken) zijn wel geraakt door het water – een klein deel van de inhoud is afgevoerd. De overige stukken zijn behouden. Het fotoarchief vlakbij het depot is niet geraakt door de wateroverlast.

Naar aanleiding van deze wateroverlast is een gesprek gevoerd met de verantwoordelijke leidinggevende huisvesting/TD en met de veiligheidscoördinator om voortaan direct dergelijke calamiteiten aan de Stichting te melden. Er was namelijk geen contact opgenomen hierover.

Huisvesting

In Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid staan veel voorwerpen uit de collectie van de Stichting. In de loop van 2022 werd duidelijk dat de ruimten waarin deze voorwerpen, met name meubilair en schilderijen, worden vernieuwd. Daarna is er geen plaats meer voor de voorwerpen op deze plek. In november is een deel van de voorwerpen verhuisd naar de opslag in de zogenoemde Oude Wasserij. Dit is buiten de afspraken om door logistiek in het ziekenhuis gebeurd.

Omdat er op korte en lange termijn geen plaats voor deze voorwerpen is, zijn op 23 november de schilderijen uit het mortuarium opgehaald door Hizkia Kunstvervoer en naar het depot in Nieuw-Vennep gebracht. Het schilderij van oud-directeur Kersbergen is achtergebleven om in 2023 opgehangen te worden bij de raad van bestuur. De meubels worden in 2023 geplaatst in depot bij Baars Verhuizingen – de notitie over toekomst van de collectie moet vervolgens advies bieden over wat hiermee te doen.

Inventarisatie fotoarchief

Alle sociale / historische foto's van de voormalige ziekenhuizen, voor zover nog aanwezig in het Spaarne Gasthuis, zijn geconcentreerd in het archief in Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid. Oud-medewerker dhr. L. van der Fange heeft als vrijwilliger een doorstart gemaakt met inventarisatie. Hij richt zich met name op het identificeren van personen en gebouwen van de collectie.

Erfgoed Gasthuisvest

In de tuin van het voormalige Elisabeth Gasthuis aan de Gasthuisvest in Haarlem bevindt zich een stenen bankje, in de jaren '30 geschonken door directeur Kersbergen aan de medewerkers. Het bankje zou met behulp van gelden uit de Mariastichting in 2022 verplaatst worden naar het buitenterrein van Spaarne Gasthuis locatie Zuid. Kort voor deze verplaatsing bleek dat het bankje integraal onder de monumentenstatus van het pand aan de Gasthuisvest hoort en dus niet verplaatst kan worden. Dit was door miscommunicatie bij de gemeente Haarlem niet duidelijk. Het bestuur van Stichting Elisabeth van Thüringenfonds en het Spaarne Gasthuis heeft laten weten blij te zijn dat het bankje valt onder de monumentenstatus van het pand en op deze wijze behouden blijft.

Medische voorwerpen uit het verleden

Een deel van de opgeslagen collectie van de Stichting Elisabeth van Thüringenfonds bevond zich in het centrale magazijn in de Waarderpolder. De (kunst)historische voorwerpen uit de collectie zijn na een schouw door het bestuur in december 2021 verhuisd naar het voormalig kunstdepot in Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid. De medische voorwerpen, niet specifiek in de collectie opgenomen, zijn in mei 2022 verhuisd naar opslag bij dhr. W. Veenhoven in Bloemendaal voor inventarisatie en advies over de juiste plaats van deze voorwerpen, binnen of buiten het Spaarne Gasthuis.

Vooruitblik naar 2023

Voor het jaar 2023 staan de volgende activiteiten m.b.t. de collectie op het programma:

- Notitie over de toekomst van de collectie van de Stichting Elisabeth van Thüringenfonds en daaruit voortkomend besluiten over de collectie.
- Voortzetting inventarisatie (sociale) fotoarchieven van het Spaarne Gasthuis en hernieuwde contacten met het Noord-Hollands Archief m.b.t. de archivering.

Haarlem/Hoofddorp, 1 juni 2023